

คำนำ

รายงานนวัตกรรม ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL โรงเรียนบ้านห้วยส้ม จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบแนะแนวที่มุ่งส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้สามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบความถนัด ความสนใจ วางแผนการศึกษาและอาชีพ รวมทั้งพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ โดยบูรณาการกระบวนการ Coaching เข้ากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนว และการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบ

การพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้ยึดหลักการบริหารคุณภาพตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) ควบคู่กับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered) การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม อันสอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่มุ่งยกระดับระบบแนะแนว และการชี้แนะ (Coaching) ให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

รายงานฉบับนี้ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนา หลักการและแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนา กระบวนการดำเนินงานตามรูปแบบ COACH PLUS MODEL การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ตลอดจนข้อเสนอแนะและแนวทางการขยายผล เพื่อเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพของนวัตกรรม และสามารถใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาระบบแนะแนวของสถานศึกษาอื่นได้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานนวัตกรรมฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้สนใจ ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อร่วมกันยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีความพร้อมในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

ดวงสมร เลิศอนันต์

ครูผู้รับผิดชอบนวัตกรรม

โรงเรียนบ้านห้วยส้ม

สารบัญ

หน้า ก ข

คำนำ

สารบัญ

องค์ประกอบที่ ๑ ด้านความสำคัญของรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

๑. ความเป็นมาและสภาพปัญหา
๒. แนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา
๓. กรอบแนวคิดในการพัฒนา
๔. ประโยชน์และความสำคัญของนวัตกรรม

องค์ประกอบที่ ๒ ด้านกระบวนการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา
๒. หลักการและทฤษฎีในการพัฒนา
๓. การออกแบบแนวทางการพัฒนา
๔. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
๕. การนำไปใช้
๖. การประเมินผลและการปรับปรุง

องค์ประกอบที่ ๓ ด้านผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนา

นวัตกรรมการศึกษา

- ๓.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา
- ๓.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน
- ๓.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
- ๓.๔ การขยายผล

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรมและหลักฐานเชิงประจักษ์
- ภาคผนวก ข หลักฐานการเผยแพร่
- ภาคผนวก ค เกียรติบัตรและรางวัลที่ได้รับ

**การคัดเลือกนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ (ครูผู้สอน)
ภายใต้โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE)**

นวัตกรรมเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ชื่อนวัตกรรม	COACH PLUS MODEL : ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล โรงเรียนบ้านห้วยส้ม
ประเภทผลงาน	“COACH PLUS MODEL : นวัตกรรมระบบแนะแนวเชิงรุก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง ค้นพบศักยภาพ และวางแผนเป้าหมายชีวิตอย่างมีคุณภาพ”
ผู้จัดทำ	นางสาวดวงสมร เลิศอนันต์
ตำแหน่ง	ครูผู้ช่วย
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต ๑

องค์ประกอบที่ ๑ ด้านความสำคัญของรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของนวัตกรรมแนะแนว

การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน และบริบททางสังคมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีทั้งความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) สมรรถนะ (Competencies) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attributes) ควบคู่กับความสามารถในการรู้จักตนเอง การกำหนดเป้าหมายชีวิต การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ขณะเดียวกัน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรฐานสมรรถนะให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และการส่งเสริมสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกอนาคต นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาพัฒนาระบบแนะแนวที่เข้มแข็ง โดยเชื่อมโยงการแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ การแนะแนวส่วนตัว และสังคม และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเหมาะสมตามศักยภาพ

จากการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนบ้านห้วยส้ม พบว่าผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านความสามารถ ความสนใจ พื้นฐานครอบครัว และเป้าหมายในอนาคต ผู้เรียนบางส่วนยังขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดทักษะการวางแผนชีวิตและอาชีพ รวมถึงยังไม่สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับเป้าหมายในอนาคตได้อย่างชัดเจน การจัดกิจกรรมแนะแนวแบบเดิมซึ่งเน้นการบรรยายและการให้ข้อมูลเพียงอย่างเดียวจึงยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โรงเรียนจึงพัฒนา ๕G COACHING MODEL โดยบูรณาการแนวคิดการโค้ช (Coaching) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การเรียนรู้ฐานกิจกรรม (Activity-Based Learning) และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผ่านกระบวนการ Get to Know –

Goal Setting – Grow Together – Guide to Career – Great Success พร้อมใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง มีทักษะชีวิต มีเป้าหมายในการเรียนและอาชีพ และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

นวัตกรรมดังกล่าวมุ่งสร้างระบบแนะแนวที่เป็นรูปธรรม มีเครื่องมือสำหรับติดตามพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล เชื่อมโยงการทำงานของครู ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ อารมณ์ สังคม และการเตรียมความพร้อมสู่การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

๒. แนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา

จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของผู้เรียน โรงเรียนบ้านห้วยสัมพบว่า ผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านความสามารถ ความสนใจ ศักยภาพ สภาพครอบครัว และการวางแผนอนาคต ผู้เรียนบางส่วนยังขาดความมั่นใจในการตัดสินใจ ไม่สามารถกำหนดเป้าหมายชีวิตและเส้นทางการศึกษาได้อย่างชัดเจน ขาดทักษะการวางแผนชีวิตและอาชีพ รวมถึงยังไม่เห็นความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการนำไปใช้ในชีวิตจริง ส่งผลให้แรงจูงใจในการเรียนลดลง และเกิดปัญหาด้านพฤติกรรม การเรียน และการปรับตัวในบางรายแม้โรงเรียนจะดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง แต่รูปแบบการดำเนินงานที่ผ่านมาเน้นการให้ข้อมูลและการให้คำปรึกษาในลักษณะเดียวกันกับผู้เรียนทุกคน จึงยังไม่สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งการติดตามผลผู้เรียนยังขาดความต่อเนื่องและการบูรณาการข้อมูลจากครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โรงเรียนจึงพัฒนา นวัตกรรม "๕G COACHING MODEL" ซึ่งเป็นระบบแนะแนวที่บูรณาการกระบวนการ Coaching เข้ากับ Active Learning, Activity-Based Learning, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และวงจรการบริหารคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Learner-Centered) และครูทำหน้าที่เป็น Coach ผู้คอยสนับสนุน ตั้งคำถาม กระตุ้นการคิด และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง การดำเนินงานของนวัตกรรมประกอบด้วยกระบวนการ ๕G ดังนี้

G๑: Get to Know (รู้จักตนเอง)

ครูรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสำรวจความสนใจ ความถนัด แบบประเมินปัญหา และข้อมูลจากผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง เห็นจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และเข้าใจศักยภาพของตนเอง

G๒ : Goal Setting (กำหนดเป้าหมาย)

ครูใช้เทคนิค Coaching และคำถามทรงพลัง (Powerful Questions) เพื่อให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายด้านการเรียน การดำเนินชีวิต และอาชีพ พร้อมจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan : IDP) ที่สอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน

G๓ : Grow Together (พัฒนาศักยภาพ)

จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านฐานกิจกรรม เช่น ฐานการเรียนรู้จักตนเอง ฐานทักษะ

ชีวิต ฐานการสื่อสาร ฐานการทำงานเป็นทีม ฐานการแก้ปัญหา และฐานความคิดสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญและทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

G๔ : Guide to Career (แนะแนวการศึกษาและอาชีพ)

จัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ เช่น Career Day การศึกษาดูงาน การสัมภาษณ์อาชีพ การเชิญวิทยากรต้นแบบ และการวางแผนศึกษาต่อ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงศักยภาพของตนเองกับเส้นทางการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต

G๕ : Great Success (สะท้อนผลและพัฒนาต่อเนื่อง)

ติดตามผลการพัฒนาผู้เรียนผ่านแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) การประเมินความก้าวหน้า และการประชุม PLC ของครู เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแผนพัฒนารายบุคคลและยกระดับคุณภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบ โรงเรียนบ้านห้วยส้มใช้วงจร PDCA เป็นกลไกหลักในการบริหารนวัตกรรม ดังนี้

Plan (P) : ศึกษาบริบท วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน กำหนดเป้าหมาย วางแผนกิจกรรม และออกแบบเครื่องมือในการติดตามและประเมินผล

Do (D) : ดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการ ๕G COACHING MODEL ผ่านกิจกรรมแนะแนวเชิงรุกและการโค้ชรายบุคคล

Check (C) : ติดตามและประเมินผลจากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบประเมิน SDQ แบบสะท้อนผล (Reflection) ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งการประชุม PLC

Act (A) : นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนพัฒนาผู้เรียน ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบท ขยายผลสู่ทุกระดับชั้น และเผยแพร่นวัตกรรมเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

การดำเนินงานดังกล่าวทำให้ระบบแนะแนวของโรงเรียนบ้านห้วยส้มเปลี่ยนจากการให้ข้อมูลแบบทั่วไปไปสู่การพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนมีบทบาทในการกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง ครูสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนช่วยเหลือได้ตรงกับความต้องการ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ และโรงเรียนมีระบบติดตามผลที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

๓. กรอบแนวคิดในการพัฒนา

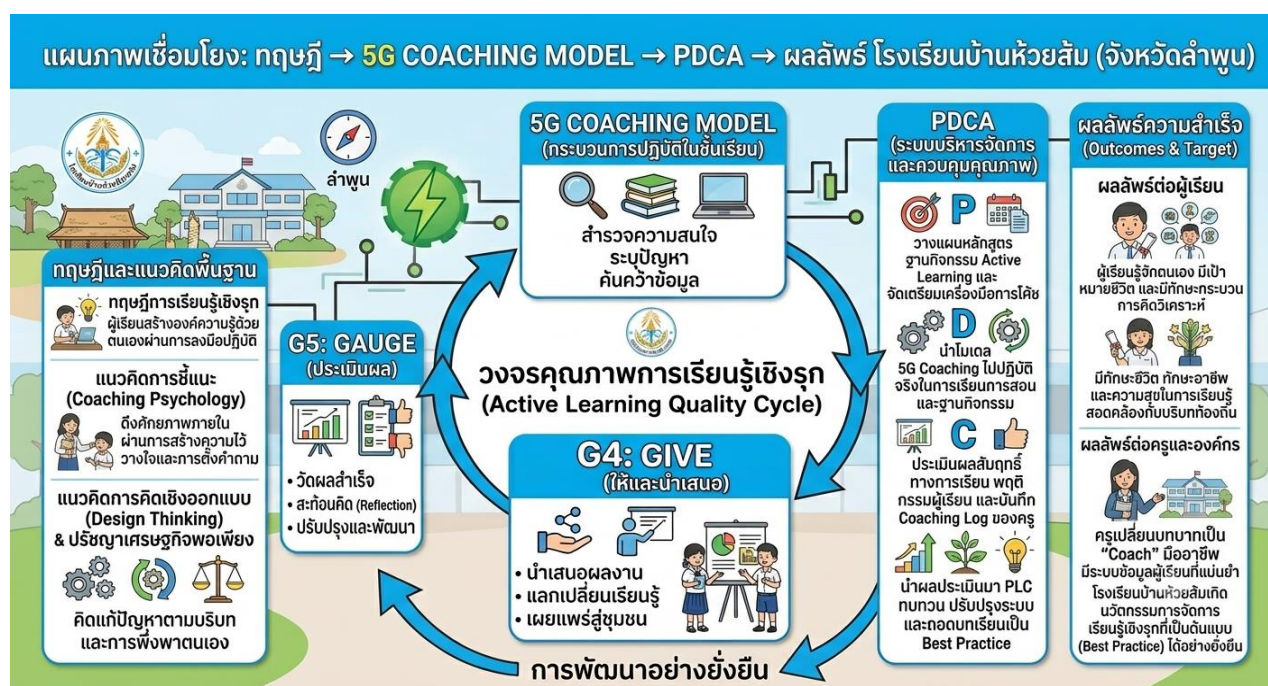
การพัฒนานวัตกรรม ๕G COACHING MODEL : ระบบแนะแนวเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการ Coaching ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ฐานกิจกรรม มีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาให้เป็นระบบที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างรอบด้านครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและเส้นทางการพัฒนาของตนเอง

การออกแบบนวัตกรรมยึดหลัก "ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง" (Learner-Centered Approach) โดยครูทำหน้าที่เป็น Coach มากกว่าผู้บอกความรู้ ใช้กระบวนการตั้งคำถาม การรับฟังอย่างลึกซึ้ง (Active Listening) การสะท้อนคิด (Reflection) และการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Feedback) เพื่อ

กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพ จุดแข็ง ความถนัด และแนวทางพัฒนาตนเอง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืนนวัตกรรมนี้ได้รับการพัฒนาจากกรณีวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนบ้านห้วยส้ม ซึ่งพบว่าผู้เรียนมีความแตกต่างด้านศักยภาพ ความสนใจ และบริบทครอบครัว การแนะนำแบบเดิมที่เน้นการบรรยายหรือการให้คำปรึกษาเฉพาะเมื่อเกิดปัญหา ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนบ้านห้วยส้มจึงพัฒนารูปแบบที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) และการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) โดยบูรณาการกิจกรรมแนะนำเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานใช้กระบวนการ 5G COACHING MODEL ซึ่งประกอบด้วย Get to Know, Goal Setting, Grow Together, Guide to Career และ Great Success เป็นแกนหลักในการพัฒนาผู้เรียน และใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นเครื่องมือในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดระบบบริหารจัดการนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบและปรับปรุงได้ตลอดเวลา

ผลลัพธ์ที่คาดหวังคือ ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญ รู้จักตนเอง มีเป้าหมายชีวิต มีทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ครูสามารถใช้ข้อมูลรายบุคคลในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โรงเรียนมีระบบแนะแนวที่เข้มแข็ง และเกิดเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้รับการยกระดับอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔. ประโยชน์/ความสำคัญของนวัตกรรม

นวัตกรรม 5G COACHING MODEL : ระบบแนะแนวเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการ Coaching ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ฐานกิจกรรม เป็นนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อ

ยกระดับการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม มีทักษะชีวิต มีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และสามารถวางแผนการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของตนเอง

นวัตกรรมนี้มีความสำคัญเนื่องจากเปลี่ยนกระบวนการแนะแนวจากรูปแบบการให้ข้อมูลหรือคำแนะนำเพียงอย่างเดียว ไปสู่การใช้กระบวนการ **Coaching** ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน (Coach) ใช้การรับฟังอย่างลึกซึ้ง การตั้งคำถามเชิงสร้างสรรค์ และการสะท้อนคิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบศักยภาพ ความถนัด ความสนใจ และเป้าหมายของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจากภายใน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียน การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ นวัตกรรมยังบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ฐานกิจกรรม (Activity-Based Learning) เข้ากับระบบแนะแนว ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนผลจากประสบการณ์ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะสำคัญ ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัว และทักษะชีวิต ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในโลกยุคปัจจุบัน

นวัตกรรม **5G COACHING MODEL** ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านห้วยส้ม โดยเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลจากการคัดกรอง การสังเกต การสัมภาษณ์ และการประเมินศักยภาพของผู้เรียน มาวิเคราะห์และจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan : IDP) ทำให้การส่งเสริม ป้องกัน และช่วยเหลือผู้เรียนเป็นไปอย่างตรงตามความต้องการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูสามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง และปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนแต่ละคนในด้านการบริหารจัดการ นวัตกรรมใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นกลไกในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ระบบแนะแนวของโรงเรียนมีความเป็นระบบ มีมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลการประเมินพฤติกรรม ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง และแฟ้มสะสมผลงานของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

นวัตกรรมนี้ยังส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการพัฒนาผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมกำหนดเป้าหมายและติดตามพัฒนาการของบุตรหลาน ขณะที่หน่วยงานภายนอก สถานประกอบการ และสถาบันการศึกษาสนับสนุนกิจกรรมแนะแนวและอาชีพ ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากสถานการณ์จริง และสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับโลกของการทำงานได้อย่างเหมาะสม

ผลจากการดำเนินงานทำให้ผู้เรียนมีความรู้จักตนเองมากขึ้น มีความมั่นใจในการตัดสินใจ สามารถกำหนดเป้าหมายชีวิตและวางแผนการศึกษาต่อได้อย่างชัดเจน มีทักษะชีวิตและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันครูมีศักยภาพในการใช้กระบวนการ Coaching และการใช้ข้อมูลเพื่อดูแลช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล โรงเรียนมีระบบแนะแนวที่เข้มแข็ง สามารถขยายผลสู่ทุกระดับชั้น ประโยชน์ที่ได้รับจากนวัตกรรม

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) COACH PLUS MODEL เป็นแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริมศักยภาพ และค้นพบตนเองผ่านกระบวนการให้คำปรึกษา การโค้ช และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งส่งผลให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

๑. ประโยชน์ต่อผู้เรียน

๑. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น สามารถค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๒. ผู้เรียนมีทักษะการวางแผนอนาคต สามารถกำหนดเป้าหมายด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการพัฒนาตนเองได้อย่างมีทิศทาง
๓. ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ลดความเสี่ยงด้านปัญหาการเรียน ปัญหาพฤติกรรม และปัญหาด้านสังคม
๔. ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก มีทักษะการตัดสินใจ และสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของตนเอง และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มตามความสามารถ

๒. ประโยชน์ต่อครูผู้สอนและครูแนะแนว

๑. ครูมีระบบและแนวทางในการติดตาม ดูแล และให้คำปรึกษาผู้เรียนอย่างเป็นขั้นตอน
๒. ครูสามารถวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน เพื่อนำไปออกแบบกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาได้ตรงตามความต้องการ
๓. ช่วยพัฒนาบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” ไปสู่ “ผู้โค้ช (Coach)” ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการเติบโตของผู้เรียน
๔. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC และการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการพัฒนางานแนะแนวในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓. ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

๑. สถานศึกษามีระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีรูปแบบชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้จริง และขยายผลได้
๒. ช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
๓. เกิดฐานข้อมูลสารสนเทศผู้เรียนรายบุคคลเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการดูแลผู้เรียนเป็นรายบุคคล และส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม

๔. ประโยชน์ต่อผู้ปกครองและชุมชน

๑. ผู้ปกครองมีความเข้าใจศักยภาพ ความต้องการ และแนวทางพัฒนาบุตรหลานมากขึ้น
๒. เกิดความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนในการส่งเสริมผู้เรียน

๓. ชุมชนและหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพและการเตรียมความพร้อมสู่โลกการทำงาน

๕. ประโยชน์ในเชิงนวัตกรรม

๑. เป็นรูปแบบการแนะแนวที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
๒. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม
๓. สามารถเป็นต้นแบบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นได้
๔. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน

สรุป:

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) **COACH PLUS MODEL** ช่วยให้ผู้เรียน “รู้จักตนเอง รู้เป้าหมาย รู้เส้นทางการพัฒนา” สามารถวางแผนอนาคตและเติบโตอย่างมีคุณภาพ ขณะเดียวกันยังช่วยให้ครูและสถานศึกษามีระบบในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบที่ ๒ ด้านกระบวนการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

๑.๑ วัตถุประสงค์การพัฒนา

การพัฒนานวัตกรรม ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) “**COACH PLUS MODEL**” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบการแนะแนวที่ช่วยส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนแบบองค์รวม โดยใช้กระบวนการ Coaching การให้คำปรึกษา และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นพบตนเอง วางแผนอนาคต และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ และบริบทของตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อพัฒนาระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) ให้มีรูปแบบและกระบวนการที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

๒. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถ จุดเด่น และเป้าหมายในชีวิตของตนเอง

๓. เพื่อพัฒนาทักษะการวางแผนอนาคตของผู้เรียน ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิต โดยสามารถกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

๔. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ ๒๑

๕. เพื่อพัฒนาบทบาทของครูให้เป็น “ครูผู้โค้ช (Teacher as Coach)” ที่สามารถให้คำปรึกษา ส่งเสริมศักยภาพ และสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ในการร่วมกันส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

๗. เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศรายบุคคลของผู้เรียน สำหรับใช้ในการวางแผน ติดตาม ประเมินผล และช่วยเหลือผู้เรียนได้ตรงตามความต้องการ

๑.๒ เป้าหมายการพัฒนา

๑) เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑.๑ นักเรียนระดับชั้นเป้าหมาย **ร้อยละ ๑๐๐** ได้รับการเข้าร่วมกระบวนการแนะแนวและ Coaching ตามรูปแบบ **COACH PLUS MODEL**

๑.๒ นักเรียน **ร้อยละ ๙๐** ได้รับการสำรวจข้อมูลรายบุคคล ด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ เป้าหมายการศึกษา และเป้าหมายอาชีพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเอง

๑.๓ นักเรียน **ร้อยละ ๘๕** สามารถวิเคราะห์ตนเอง กำหนดเป้าหมายชีวิต และจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (Student Development Plan) ได้

๑.๔ นักเรียน **ร้อยละ ๘๕** มีความพึงพอใจต่อระบบแนะแนวและกระบวนการ Coaching อยู่ในระดับมากขึ้นไป

๑.๕ ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูผู้เกี่ยวข้อง **ร้อยละ ๑๐๐** ได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ Coaching และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคล

๑.๖ มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก จำนวน **ไม่น้อยกว่า ๓ เครือข่าย**

๒) เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑.๑ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้ **รู้จักและเข้าใจตนเอง** สามารถวิเคราะห์ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

๑.๒ ผู้เรียนมี **เป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน** สามารถวางแผนเส้นทางการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของตนเอง

๑.๓ ผู้เรียนมีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

๑.๔ ผู้เรียนมีความมั่นใจ เห็นคุณค่าในตนเอง มีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ

๑.๕ ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สามารถเข้าถึงบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการรายบุคคล

๑.๖ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ใช้กระบวนการ **Coaching** ในการดูแล ช่วยเหลือ และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๗ ครูปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ เป็น **“ครูผู้โค้ช (Teacher as Coach)”** ที่สามารถตั้งคำถาม กระตุ้นการคิด ให้คำปรึกษา และสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน

๑.๘ ครูสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศรายบุคคลของผู้เรียนในการวางแผนพัฒนาและช่วยเหลือผู้เรียนได้ตรงตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๙ เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาระบบแนะแนวอย่างต่อเนื่อง

๑.๑๐ สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เชื่อมโยงกับงานแนะแนว สามารถติดตาม ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

๑.๑๑ ผู้ปกครองมีความเข้าใจศักยภาพ ความต้องการ และเป้าหมายชีวิตของผู้เรียน สามารถร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

๑.๑๒ เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

๑.๑๓ มีเครือข่ายสนับสนุนด้านการศึกษา อาชีพ และการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่อนาคต

๒. หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดในการพัฒนา

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL

การพัฒนานวัตกรรม ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL เกิดจากแนวคิดในการยกระดับระบบงานแนะแนวของสถานศึกษาให้เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมทั้งด้าน การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม มีทักษะชีวิต สามารถค้นพบตนเอง กำหนดเป้าหมายชีวิต และวางแผนอนาคตได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาระบบแนะแนวและการ Coaching ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๑. หลักการในการพัฒนา

๑.๑ หลักการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Individualized Development)

นวัตกรรม COACH PLUS MODEL ยึดหลักความเชื่อว่า **ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน** ทั้งด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ ประสบการณ์ และเป้าหมายชีวิต ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนจึงไม่ควรใช้รูปแบบเดียวกันทั้งหมด แต่ควรมีระบบการค้นหา วิเคราะห์ และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

กระบวนการดำเนินงานจึงให้ความสำคัญกับ

การเก็บข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคล

การวิเคราะห์ความสนใจและความถนัด

การค้นหาศักยภาพและความต้องการจำเป็น

การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาตนเอง

การติดตามและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

หลักการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ลดความเหลื่อมล้ำ และได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ

๑.๒ หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Centered Approach)

COACH PLUS MODEL ให้ความสำคัญกับผู้เรียนในฐานะ “เจ้าของการเรียนรู้” โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเอง ครูปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว เป็น **ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)** และ **ผู้โค้ช (Coach)** ทำหน้าที่กระตุ้นการคิด ตั้งคำถาม สะท้อนมุมมอง และสนับสนุนให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

แนวคิดนี้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

๑.๓ หลักการ Coaching เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

การ Coaching เป็นกระบวนการสำคัญของนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิด **Self Awareness (การตระหนักรู้ในตนเอง)** สามารถมองเห็นศักยภาพของตนเอง มีเป้าหมาย และสามารถพัฒนาตนเองได้

ครูผู้โค้ชใช้กระบวนการ เช่น

- การสร้างควมไว้วางใจระหว่างครูกับผู้เรียน
- การใช้คำถามกระตุ้นความคิด
- การรับฟังอย่างเข้าใจ
- การสะท้อนคิด (Reflection)
- การให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์
- ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ สามารถคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาหรืออาชีพได้ด้วยตนเอง

๒. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

๒.๑ ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory)

ทฤษฎี Constructivism มีแนวคิดสำคัญว่า **ผู้เรียนไม่ได้รับความรู้จากครูโดยตรง แต่เป็นผู้สร้างความรู้จากประสบการณ์และการลงมือปฏิบัติของตนเอง**

การนำทฤษฎีนี้มาใช้กับ COACH PLUS MODEL คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียน

- สำรวจตนเองผ่านกิจกรรมแนะแนว
- วิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมา
- เชื่อมโยงความสามารถกับเป้าหมายชีวิต
- สร้างแผนพัฒนาตนเอง
- ครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๒.๒ ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory : SDT)

ทฤษฎีนี้อธิบายว่า มนุษย์จะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ๓ ประการ ได้แก่

๑. ความสามารถ (Competence)

ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ สามารถพัฒนาและประสบความสำเร็จได้

๒. ความเป็นอิสระ (Autonomy)

ผู้เรียนสามารถกำหนดเป้าหมายและเลือกแนวทางการพัฒนาด้วยตนเอง

๓. ความสัมพันธ์ (Relatedness)

ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนจากครู เพื่อน ผู้ปกครอง และสังคมรอบตัว
ดังนั้น COACH PLUS MODEL จึงออกแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายชีวิตของตนเอง ไม่ใช่
เป็นเพียงผู้รับคำแนะนำจากผู้อื่น

๒.๓ ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ (Career Development Theory)

การแนะแนวอาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญของ COACH PLUS MODEL เนื่องจากผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการ
การส่งเสริมให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวตนของผู้เรียน → ความสนใจ → ความสามารถ → เส้นทางการศึกษา → อาชีพในอนาคต

กระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวางแผนอนาคตได้อย่างมีเหตุผล ลดการเลือกเส้นทางที่ไม่สอดคล้องกับ
ตนเอง และเพิ่มโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต

๒.๔ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง (Self-Regulated Learning)

แนวคิดนี้เน้นให้ผู้เรียนสามารถควบคุมและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองผ่านกระบวนการ

๑. การตั้งเป้าหมาย

๒. การวางแผน

๓. การลงมือปฏิบัติ

๔. การติดตามผล

๕. การปรับปรุงตนเอง

ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของ COACH PLUS MODEL ที่ต้องการสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
ตลอดชีวิต

๓. แนวคิดการพัฒนา COACH PLUS MODEL

นวัตกรรมนี้ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญ ดังนี้

C : Connect

สร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจ

ครูสร้างสัมพันธภาพเชิงบวกกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนกล้าเปิดเผยข้อมูล ความรู้สึก และความต้องการของ
ตนเอง

O : Observe

สำรวจและวิเคราะห์ผู้เรียน

ศึกษาข้อมูลรายบุคคล ความสนใจ ความสามารถ พฤติกรรม และบริบทของผู้เรียน

A : Assess

ประเมินศักยภาพ

วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนา ความถนัด และเป้าหมายของผู้เรียน

C : Coaching

ใช้กระบวนการโค้ช

ใช้คำถาม การสะท้อนคิด และการให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบแนวทางของตนเอง

H : Help

ช่วยเหลือและส่งเสริม

จัดระบบสนับสนุน ให้คำแนะนำ และติดตามพัฒนาการของผู้เรียน

PLUS : Personal Learning & Unique Support

พัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล

ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน

๔. แนวคิดการพัฒนาตามวงจร PDCA

การพัฒนานวัตกรรมใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ได้แก่

P : Plan (วางแผน)

ศึกษาปัญหา วิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดแนวทางพัฒนา

D : Do (ดำเนินการ)

นำ COACH PLUS MODEL ไปใช้กับผู้เรียน

C : Check (ตรวจสอบ)

ติดตาม ประเมินผล และเก็บข้อมูลสะท้อนกลับ

A : Act (ปรับปรุง)

นำผลประเมินมาพัฒนาและขยายผล

นวัตกรรม ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL ได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของหลักการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิด Coaching ทฤษฎี Constructivism ทฤษฎีการกำหนดตนเอง ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ และกระบวนการ PDCA

โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “สร้างผู้เรียนให้รู้จักตนเอง ค้นพบศักยภาพ กำหนดเป้าหมายชีวิต และสามารถวางแผนอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ” พร้อมพัฒนาครูให้เป็นผู้โค้ช และสร้างระบบแนะแนวที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในสถานศึกษา

๓. ตัวชี้วัด หลักการ ทฤษฎี แนวคิดในการพัฒนา และการออกแบบแนวทางการพัฒนา

โรงเรียนบ้านห้วยส้มได้พัฒนานวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล เชื่อมโยงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานแนะแนว และการพัฒนาทักษะชีวิต โดยมุ่งให้ผู้เรียน “รู้จักตนเอง รู้เป้าหมาย รู้เส้นทางการพัฒนา” สามารถวางแผนการศึกษา อาชีพ และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้โรงเรียนบ้านห้วยส้มเป็นสถานศึกษาที่มีระบบข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของนักเรียน บุคลากร และการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือและแนะแนวผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

๓.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนา

โรงเรียนบ้านห้วยส้มกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของนวัตกรรม COACH PLUS MODEL โดยแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านผู้เรียน

๑.๑ นักเรียนทุกคนได้รับบริการแนะแนวและกระบวนการ Coaching ร้อยละ ๑๐๐

๑.๒ นักเรียนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคล ด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และเป้าหมายชีวิต ร้อยละ ๙๐

๑.๓ นักเรียนสามารถค้นพบศักยภาพของตนเองและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาตนเองได้ ร้อยละ ๘๕

๑.๔ นักเรียนมีความมั่นใจ เห็นคุณค่าในตนเอง และมีทักษะการตัดสินใจ ร้อยละ ๘๕

๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ ครูสามารถใช้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อวางแผนช่วยเหลือ ร้อยละ ๙๐

๓) ด้านระบบบริหารจัดการของโรงเรียน

๓.๑ มีฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ๑ ระบบ

๓.๒ ระบบติดตามและช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ หลักการในการพัฒนา

๑. หลักการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล (Individualized Development)

โรงเรียนบ้านห้วยส้มยึดหลักว่า **ผู้เรียนทุกคนมีความแตกต่างกัน** ทั้งด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัด สภาพครอบครัว และเป้าหมายชีวิต จึงต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเหมาะสม

แนวทางดำเนินงาน ได้แก่

ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนรายบุคคล

วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนา และความต้องการจำเป็น

จัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพตามความเหมาะสม

ติดตามและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒. หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Centered)

โรงเรียนบ้านห้วยส้มมุ่งให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสำรวจตนเอง

วิเคราะห์ความสามารถ

ตั้งเป้าหมายชีวิต

วางแผนอนาคต

ประเมินและพัฒนาตนเอง

ครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและผู้โค้ช คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง

๓. หลักการ Coaching เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

การ Coaching เป็นหัวใจของนวัตกรรม COACH PLUS MODEL โดยครูใช้กระบวนการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก การตั้งคำถาม การรับฟัง และการสะท้อนคิด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง

กระบวนการ Coaching ประกอบด้วย

การสร้างควมไว้วางใจ

การค้นหาศักยภาพ

การกำหนดเป้าหมาย

การวางแผนพัฒนา

การติดตามและสะท้อนผล

๓.๓ ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนา

๑. ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

โรงเรียนบ้านห้วยส้มใช้แนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้และความเข้าใจจากประสบการณ์ของตนเอง

การประยุกต์ใช้ได้แก่

ให้ผู้เรียนสำรวจตนเอง

วิเคราะห์ประสบการณ์ชีวิต

เชื่อมโยงความสามารถกับเป้าหมาย

สร้างแผนพัฒนาตนเอง

๒. ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory)

ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายในผ่าน ๓ องค์ประกอบ ได้แก่

๑. ความสามารถ (Competence)

ผู้เรียนเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถพัฒนาได้

๒. ความเป็นอิสระ (Autonomy)

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเส้นทางชีวิตของตนเอง

๓. ความสัมพันธ์ (Relatedness)

ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนจากครู ผู้ปกครอง และชุมชน

๓. แนวคิดพัฒนาการทางอาชีพ (Career Development)

โรงเรียนบ้านห้วยส้มมุ่งให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง

รู้จักตนเอง → สำรวจอาชีพ → วางแผนการศึกษา → เตรียมความพร้อมสู่อาชีพ

เพื่อให้ผู้เรียนมีเป้าหมายชีวิตและเลือกเส้นทางอนาคตได้เหมาะสม

๓.๔ การออกแบบแนวทางการพัฒนา

COACH PLUS MODEL โรงเรียนบ้านห้วยส้ม

โรงเรียนบ้านห้วยส้มออกแบบกระบวนการพัฒนาตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

ขั้นที่ ๑ P : Plan (วางแผน)

ดำเนินการ

วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของนักเรียน

ศึกษาข้อมูลรายบุคคล

วิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและชุมชน

กำหนดเป้าหมายการพัฒนา

ออกแบบระบบ COACH PLUS MODEL

ขั้นที่ ๒ D : Do (ดำเนินการ)

ดำเนินงานตามองค์ประกอบของ COACH PLUS MODEL

C : Connect

สร้างความสัมพันธ์

สร้างความไว้วางใจระหว่างครูและนักเรียน ให้เกิดพื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุย

O : Observe

สำรวจผู้เรียน

เก็บข้อมูลด้าน

ความสนใจ

ความถนัด

พฤติกรรม

ความต้องการ

เป้าหมายชีวิต

A : Assess

ประเมินศักยภาพ

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาจุดแข็งและแนวทางพัฒนา

C : Coaching

กระบวนการโค้ช

ใช้คำถาม กระตุ้นคิด และสะท้อนผล

H : Help

ช่วยเหลือและส่งเสริม

จัดระบบช่วยเหลือ สนับสนุน และติดตาม

PLUS : Personal Learning & Unique Support

พัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลตามศักยภาพและบริบท

ขั้นที่ ๓ C : Check (ตรวจสอบ)

โรงเรียนบ้านห้วยส้มประเมินผลโดยใช้

แบบประเมินตนเองของนักเรียน

แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบบันทึก Coaching

แฟ้มสะสมผลงานผู้เรียน

ผลการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม

ขั้นที่ ๔ A : Act (ปรับปรุง)

นำผลการประเมินมาพัฒนา ได้แก่

ปรับปรุงกิจกรรมแนะแนว

พัฒนาเครื่องมือ Coaching

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC

ขยายผลสู่ครูและเครือข่าย

นวัตกรรม ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL โรงเรียนบ้านห้วยส้ม ได้รับการออกแบบบนพื้นฐานของการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีการกำหนดตนเอง และการบริหารคุณภาพด้วย PDCA มุ่งให้เกิดผลลัพธ์สำคัญ คือ “นักเรียนรู้จักตนเอง ค้นพบศักยภาพ มีเป้าหมายชีวิต สามารถวางแผนอนาคต และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ภายใต้ความร่วมมือของครู โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน”

๔. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL

โรงเรียนบ้านห้วยส้มมีการพัฒนานวัตกรรม ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL ของโรงเรียนบ้านห้วยส้ม ยึดหลัก การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้ามา มีบทบาทร่วมกันตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพปัญหา การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างความเป็นเจ้าของร่วมของทุกฝ่าย

๔.๑ การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรม

โดยกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาระบบแนะแนวให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและ สพฐ.

สนับสนุนงบประมาณ สื่อ เทคโนโลยี และทรัพยากรที่จำเป็น

แต่งตั้งคณะทำงานและกำกับติดตามการดำเนินงาน

ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูด้านการ Coaching และการแนะแนว

สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

๔.๒ การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมในฐานะ **ครูผู้โค้ช (Teacher as Coach)** โดยร่วมกัน

วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล

ออกแบบกิจกรรมแนะแนวและการ Coaching

ให้คำปรึกษา ติดตาม และดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

บันทึกข้อมูลและสะท้อนผลการดำเนินงาน

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และพัฒนานวัตกรรมผ่าน PLC

การทำงานร่วมกันของครูทำให้การช่วยเหลือผู้เรียนมีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละคน

๔.๓ การมีส่วนร่วมของนักเรียน

นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของ COACH PLUS MODEL โดย

สำรวจและวิเคราะห์ศักยภาพของตนเอง

กำหนดเป้าหมายชีวิตและเป้าหมายการเรียนรู้

จัดทำแผนพัฒนาตนเอง

เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวและการ Coaching

สะท้อนผลการเรียนรู้และประเมินตนเอง

นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๔.๔ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้ปกครองเป็นหุ้นส่วนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดย

ร่วมให้ข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียน

เข้าร่วมประชุมและรับทราบแผนพัฒนาผู้เรียน

สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะชีวิตที่บ้าน

ติดตามพฤติกรรมและความก้าวหน้าของบุตรหลาน

ประสานงานกับครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวอย่างต่อเนื่อง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนตั้งแต่การวางแผน การสนับสนุน การติดตาม และการประเมินผล มีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนและสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนอย่างยั่งยืน

๔.๕ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการ

ให้ข้อเสนอแนะด้านนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน

สนับสนุนทรัพยากรและเครือข่ายความร่วมมือ

ติดตามผลการดำเนินงานของนวัตกรรม

ส่งเสริมการขยายผลสู่ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๖ การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย

โรงเรียนบ้านห้วยส้มสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิษย์เก่า เพื่อร่วมกัน

สนับสนุนกิจกรรมแนะแนวและอาชีพ

จัดแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงาน

ถ่ายทอดประสบการณ์และแรงบันดาลใจ

ส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะชีวิต

สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๔.๗ กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

การดำเนินงานใช้หลักการมีส่วนร่วมควบคู่กับวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

Plan ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมวิเคราะห์ปัญหาและวางแผน

Do ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินกิจกรรมตาม COACH PLUS MODE

Check ทุกฝ่ายร่วมติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผลการดำเนินงาน

Act ร่วมกันสรุปบทเรียน ปรับปรุง และขยายผลนวัตกรรม

ผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วม

การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมทำให้เกิดผลลัพธ์ที่สำคัญ ได้แก่

ผู้เรียนได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามศักยภาพรายบุคคล

ครูสามารถทำงานร่วมกันในระบบแนะแนวและการ Coaching ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ปกครองมีบทบาทในการสนับสนุนและติดตามการพัฒนาของบุตรหลาน

ชุมชนและภาคีเครือข่ายเข้ามาสนับสนุนการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ

โรงเรียนมีระบบแนะแนวที่เข้มแข็ง สามารถพัฒนาและขยายผลได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการ

บริหารแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

การพัฒนานวัตกรรม COACH PLUS MODEL ของโรงเรียนบ้านห้วยส้มประสบความสำเร็จจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญ ทำให้เกิดการบูรณาการทรัพยากร ความรู้ และประสบการณ์ของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน จนนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีคุณภาพ และสามารถเป็นต้นแบบในการขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นได้อย่างยั่งยืน.

๕. การนำไปใช้

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODELโรงเรียนบ้านห้วยส้ม

โรงเรียนบ้านห้วยส้มได้นำนวัตกรรม ระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL ไปใช้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม โดยบูรณาการเข้ากับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน งานแนะแนว การจัดการเรียนรู้ และการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาระบบแนะแนวและการ Coaching เพื่อสนับสนุนการค้นพบศักยภาพและการวางแผนเป้าหมายชีวิตของผู้เรียน

๕.๑ ขั้นตอนการนำนวัตกรรมไปใช้

การดำเนินงานใช้วงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) ควบคู่กับกระบวนการ COACH PLUS MODEL ดังนี้

ขั้นที่ ๑ วางแผน (Plan)

โรงเรียนดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน โดยรวบรวมข้อมูลจาก

ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคล

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการเรียนและพฤติกรรม

ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน

ข้อมูลจากผู้ปกครองและครูที่ปรึกษา

จากนั้นร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแผนการดำเนินงาน พร้อมแต่งตั้งคณะทำงานและจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการ Coaching

ขั้นที่ ๒ ดำเนินการ (Do)

โรงเรียนนำ COACH PLUS MODEL ไปใช้กับผู้เรียนทุกคน ผ่านกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

C : Connect

สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน เพื่อให้เกิดความไว้วางใจและพร้อมเปิดใจแลกเปลี่ยนข้อมูล

O : Observe

สำรวจข้อมูลรายบุคคล ได้แก่ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ผลการเรียน พฤติกรรม และบริบทของครอบครัว

A : Assess

ประเมินศักยภาพ ความพร้อม และความต้องการจำเป็นของผู้เรียน เพื่อนำไปออกแบบการช่วยเหลือที่เหมาะสม

C : Coaching

ครูดำเนินการ Coaching โดยใช้คำถามปลายเปิด การรับฟังเชิงลึก การสะท้อนคิด และการกำหนดเป้าหมายร่วมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบแนวทางการพัฒนาของตนเอง

H : Help

จัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาทักษะชีวิต การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ การดูแลช่วยเหลือ และการส่งต่อกรณีที่เป็น

PLUS : Personal Learning & Unique Support

ออกแบบการช่วยเหลือเฉพาะบุคคล พร้อมติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับคู่มือและหลักสูตรการพัฒนาครูแนะแนวด้านการ Coaching ของ สพฐ. ที่เน้นการใช้ข้อมูลรายบุคคล การให้คำปรึกษา และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ขั้นที่ ๓ ตรวจสอบและประเมินผล (Check)

โรงเรียนติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่

แบบบันทึกการ Coaching

แบบประเมินตนเองของผู้เรียน

แบบประเมินทักษะชีวิตและสมรรถนะ

แบบสอบถามความพึงพอใจ

แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

การสังเกตพฤติกรรม

การประชุม PLC เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน

ขั้นที่ ๔ ปรับปรุงและพัฒนา (Act)

ผลการประเมินถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน เช่น

ปรับกิจกรรมแนะแนวให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

พัฒนาเครื่องมือ Coaching และแบบบันทึกข้อมูล

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC

ขยายผลการใช้ COACH PLUS MODEL ไปยังทุกระดับชั้นและเผยแพร่เป็น Best Practice

๕.๒ การบูรณาการกับงานของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านห้วยส้มได้นำนวัตกรรมไปบูรณาการกับงานต่าง ๆ ได้แก่

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กิจกรรมแนะแนว ๓ ด้าน (การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม)

ระบบครูที่ปรึกษา

กิจกรรมโฮมรูม

การพัฒนาทักษะชีวิต

กิจกรรม PLC ของครู

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

การบูรณาการดังกล่าวช่วยให้การแนะแนวไม่ใช่เพียงกิจกรรมเฉพาะช่วงเวลา แต่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติของการจัดการศึกษา

๕.๓ ผลที่เกิดจากการนำไปใช้

หลังจากนำนวัตกรรม COACH PLUS MODEL ไปใช้ โรงเรียนบ้านห้วยส้มคาคาทองให้เกิดผล ดังนี้

ด้านผู้เรียน

- รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น
- มีเป้าหมายชีวิตและแผนการศึกษา-อาชีพที่ชัดเจน
- มีทักษะชีวิต การคิดวิเคราะห์ และการตัดสินใจที่ดีขึ้น
- มีความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง
- ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง

ด้านครู

- สามารถทำหน้าที่เป็น Teacher as Coach
- ใช้ข้อมูลรายบุคคลในการช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC อย่างต่อเนื่อง

ด้านสถานศึกษา

- มีระบบแนะแนวและ Coaching ที่เป็นรูปธรรม
- มีฐานข้อมูลผู้เรียนเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนา
- เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- สามารถพัฒนาต่อยอดและเผยแพร่เป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้

การนำ COACH PLUS MODEL ไปใช้ในโรงเรียนบ้านห้วยส้มเป็นการบูรณาการงานแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการพัฒนาผู้เรียนเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพรายบุคคล มีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน และมีความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในอนาคต

๖. การประเมินและการปรับปรุง

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL โรงเรียนบ้านห้วยส้ม

การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม COACH PLUS MODEL ของโรงเรียนบ้านห้วยส้ม ดำเนินการตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษาและวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) โดยเน้นการใช้

ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) การสะท้อนผล (Reflection) และการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย เพื่อนำผลการประเมินมาพัฒนาระบบแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๖.๑ การประเมินผลการดำเนินงาน

โรงเรียนกำหนดการประเมินผลทั้ง ก่อนดำเนินงาน ระหว่างดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน เพื่อให้สามารถ ติดตามความก้าวหน้าและวิเคราะห์ผลลัพธ์ของนวัตกรรมได้อย่างครบถ้วน

๑) การประเมินก่อนดำเนินงาน (Pre-Implementation)

มีการศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลจาก

- ข้อมูลสารสนเทศนักเรียนรายบุคคล
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- พฤติกรรมและการมาเรียน
- แบบสำรวจความสนใจ ความถนัด และเป้าหมายชีวิต
- ข้อมูลจากครูที่ปรึกษาและผู้ปกครอง
- ผลการวิเคราะห์ถูกนำมาใช้กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และวางแผนการดำเนินงานของ COACH PLUS MODEL

๒) การประเมินระหว่างดำเนินงาน (Formative Evaluation)

โรงเรียนติดตามผลอย่างต่อเนื่องตลอดการดำเนินงาน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่

- แบบบันทึกการ Coaching รายบุคคล
- แบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน
- แบบประเมินทักษะชีวิตและสมรรถนะ
- แบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)
- แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)
- การประชุม PLC ของครู
- การนิเทศภายในและการติดตามของผู้บริหาร
- การประเมินระหว่างดำเนินงานช่วยให้สามารถปรับกิจกรรมและวิธีการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทีตาม บริบทและความต้องการของแต่ละคน

๓) การประเมินหลังดำเนินงาน (Summative Evaluation)

เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน โรงเรียนประเมินผลสำเร็จของนวัตกรรมใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน

- ความสามารถในการรู้จักและเข้าใจตนเอง

- การกำหนดเป้าหมายชีวิตและแผนพัฒนาตนเอง
- ทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา
- ความพึงพอใจต่อระบบแนะแนวและการ Coaching

ด้านครู

- ความสามารถในการใช้กระบวนการ Coaching
- การใช้ข้อมูลรายบุคคลเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC

ด้านสถานศึกษา

- ประสิทธิภาพของระบบแนะแนว
- คุณภาพของฐานข้อมูลผู้เรียน
- ความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านเครือข่าย

- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
- ความร่วมมือของชุมชนและหน่วยงานภายนอก
- การขยายผลและเผยแพร่นวัตกรรม

๖.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

โรงเรียนใช้เครื่องมือที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและครอบคลุม ได้แก่

- แบบประเมินตนเองของผู้เรียน
- แบบประเมินสมรรถนะและทักษะชีวิต
- แบบประเมินความพึงพอใจ
- แบบสังเกตพฤติกรรม
- แบบบันทึกการ Coaching
- แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)
- แบบสัมภาษณ์ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน
- รายงานผลการดำเนินงานและการประชุม PLC

๖.๓ การวิเคราะห์ผลการประเมิน

โรงเรียนนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดย

- เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
- วิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
- ใช้ข้อมูลสะท้อนกลับจากผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง
- สรุปบทเรียน (Lesson Learned) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานในรอบต่อไป

การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และการสะท้อนผลร่วมกันเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๖.๔ การปรับปรุงและพัฒนา

โรงเรียนนำผลการประเมินมาปรับปรุงนวัตกรรมในทุกด้าน ดังนี้

๑) ด้านกระบวนการ

- ปรับปรุงขั้นตอนของ COACH PLUS MODEL ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน
- เพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการค้นพบศักยภาพและการวางแผนชีวิต
- พัฒนาระบบติดตามผู้เรียนรายบุคคล

๒) ด้านเครื่องมือ

- ปรับปรุงแบบบันทึกการ Coaching
- พัฒนาแบบประเมินและแบบสะท้อนผลให้ครอบคลุมสมรรถนะผู้เรียน
- จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยและใช้งานได้สะดวก

๓) ด้านบุคลากร

- พัฒนาศักยภาพครูด้าน Coaching และการให้คำปรึกษา
- ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC
- สนับสนุนการนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

๔) ด้านเครือข่าย

- เพิ่มบทบาทผู้ปกครองในการติดตามและส่งเสริมผู้เรียน
- ขยายความร่วมมือกับชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานภายนอก
- เผยแพร่นวัตกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น

๖.๕ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

โรงเรียนบ้านห้วยส้มเฒ่าหลัก PDCA เป็นกลไกในการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- Plan วิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดแผนพัฒนาในรอบถัดไป
- Do ดำเนินกิจกรรมตาม COACH PLUS MODEL
- Check ติดตาม ประเมินผล และสะท้อนผลการดำเนินงาน
- Act ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลนวัตกรรมสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ

การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม COACH PLUS MODEL ของโรงเรียนบ้านห้วยส้มเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และวงจรคุณภาพ PDCA เป็นเครื่องมือสำคัญ ผลการประเมินถูกนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการ เครื่องมือ บุคลากร และเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ระบบแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ และเป็นแนวปฏิบัติที่สามารถขยายผลสู่สถานศึกษาอื่นได้อย่างยั่งยืน

๗. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL โรงเรียนบ้านห้วยส้ม

การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญของนวัตกรรม **COACH PLUS MODEL** ที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมแนะแนวและการ Coaching มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โรงเรียนบ้านห้วยส้มได้ออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน โดยยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered) การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ค้นพบศักยภาพของตนเอง และวางแผนพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

๗.๑ หลักการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านห้วยส้มกำหนดหลักการพัฒนาสื่อโดยยึดแนวคิดที่ว่า “สื่อการเรียนรู้ไม่ใช่เพียงเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง”

การพัฒนาสื่อจึงคำนึงถึงหลักการสำคัญ ได้แก่

- สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกิจกรรมแนะแนว
- สนับสนุนกระบวนการ Coaching และการเรียนรู้แบบ Active Learning
- เหมาะสมกับช่วงวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
- ใช้งานง่าย ทันสมัย และเข้าถึงได้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์
- ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)
- สามารถนำไปใช้ซ้ำ ปรับปรุง และขยายผลได้อย่างต่อเนื่อง

๗.๒ กระบวนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาสื่อตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

๑) Plan (วางแผน)

เริ่มจากการศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ศึกษาความต้องการของผู้เรียน และวิเคราะห์ปัญหาที่พบจากการดำเนินงานแนะแนว จากนั้นกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบ และเทคโนโลยีที่จะใช้ในการพัฒนาสื่อ เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายของ COACH PLUS MODEL

๒) Do (พัฒนาและทดลองใช้)

โรงเรียนออกแบบ ผลิต และทดลองใช้สื่อกับผู้เรียน โดยเน้นสื่อที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สำรวจตนเอง และสะท้อนผลการเรียนรู้ เช่น

- ชุดกิจกรรมแนะแนว
- แบบประเมินตนเอง

- เกมการเรียนรู้
- อินโฟกราฟิก
- วิดีโอการเรียนรู้

QR Code เชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้

แบบฝึกและใบกิจกรรม

แฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Portfolio)

๓) Check (ประเมินคุณภาพ)

หลังจากทดลองใช้ โรงเรียนประเมินคุณภาพของสื่อจากหลายมิติ ได้แก่

- ความถูกต้องของเนื้อหา
- ความเหมาะสมกับผู้เรียน
- ความน่าสนใจ
- ความสะดวกในการใช้งาน
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ความพึงพอใจของผู้เรียนและครู

๔) Act (ปรับปรุงและพัฒนา)

นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงสื่อ ทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบ และเทคโนโลยี เพื่อให้มีคุณภาพ ทันสมัย และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในปีการศึกษาถัดไป

๗.๓ ประเภทของสื่อการเรียนรู้

เพื่อให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน โรงเรียนบ้านห้วยส้มได้พัฒนาสื่อหลายรูปแบบ ดังนี้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์

- คู่มือกิจกรรมแนะแนว
- ใบความรู้
- ใบงาน
- แบบบันทึกการ Coaching
- สมุดสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection Journal)
- แบบประเมินตนเอง

๒. สื่อดิจิทัล

- อินโฟกราฟิก
- วิดีโอการเรียนรู้
- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)
- Google Forms
- Google Classroom
- เว็บไซต์หรือคลังสื่อของโรงเรียน

๓. สื่อมัลติมีเดีย

- ภาพเคลื่อนไหว (Animation)
- เกมการเรียนรู้ (Gamification)
- แบบทดสอบออนไลน์
- สไลด์นำเสนอ
- คลิปสร้างแรงบันดาลใจ

๔. แหล่งเรียนรู้

- ห้องแนะแนว
- ห้องสมุด
- ศูนย์การเรียนรู้ของโรงเรียน
- แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- สถานประกอบการ
- วิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗.๔ สื่อและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นภายใต้ COACH PLUS MODEL

โรงเรียนบ้านห้วยส้มได้พัฒนาสื่อและเครื่องมือเฉพาะสำหรับการดำเนินงาน ได้แก่

- COACH PLUS Handbook คู่มือการใช้รูปแบบ COACH PLUS MODEL
- Student Profile แบบบันทึกข้อมูลรายบุคคล
- Career Mapping แผนที่เส้นทางการศึกษาและอาชีพ
- Life Goal Planner สมุดวางแผนเป้าหมายชีวิต
- Reflection Journal สมุดสะท้อนผลการเรียนรู้
- Digital Portfolio (e-Portfolio) แฟ้มสะสมผลงานออนไลน์
- Dashboard ติดตามพัฒนาการผู้เรียน สำหรับครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว

๗.๕ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

โรงเรียนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดกิจกรรมแนะแนวและการ Coaching เช่น

- Google Workspace for Education
- Google Classroom
- Google Forms
- Canva สำหรับสร้างสื่ออินโฟกราฟิก
- YouTube และคลังวิดีโอการเรียนรู้

๗.๖ การประเมินและพัฒนาคุณภาพสื่อ

โรงเรียนประเมินคุณภาพสื่ออย่างต่อเนื่องโดยใช้เกณฑ์ ได้แก่

- ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- ความถูกต้องและความทันสมัยของเนื้อหา
- ความเหมาะสมกับวัยและบริบทของผู้เรียน
- ความน่าสนใจและการออกแบบ
- ความสะดวกในการใช้งาน
- ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
- ความพึงพอใจของครูและนักเรียน

ผลการประเมินถูกนำมาวิเคราะห์และปรับปรุงสื่อทุกปีการศึกษา เพื่อให้สื่อมีคุณภาพสูงขึ้นและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนและเทคโนโลยี พัฒนาสื่อการเรียนรู้ภายใต้นวัตกรรม **COACH PLUS MODEL** ของโรงเรียนบ้านห้วยส้ม เป็นการออกแบบและผลิตสื่อที่บูรณาการองค์ความรู้ด้านการแนะแนว กระบวนการ Coaching และเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าด้วยกัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การสำรวจตนเอง และการสะท้อนคิด พร้อมทั้งใช้สื่อที่หลากหลายทั้งสิ่งพิมพ์ ดิจิทัล และมัลติมีเดีย เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

๘. การวัดและประเมินผล

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : COACH PLUS MODEL โรงเรียนบ้านห้วยส้ม

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญของนวัตกรรม **COACH PLUS MODEL** เพื่อสะท้อนผลการพัฒนาผู้เรียนและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยโรงเรียนบ้านห้วยส้มยึดหลัก **การประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning: AfL)** ควบคู่กับ **การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning: AoL)** และ **การประเมินในฐานะการเรียนรู้ (Assessment as Learning: AaL)** เพื่อให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับหลักการวัดและ

ประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล

๘.๑ หลักการวัดและประเมินผล

โรงเรียนบ้านห้วยส้มกำหนดหลักการวัดและประเมินผล ดังนี้

- ประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
- ประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- ประเมินจากการปฏิบัติจริงและพฤติกรรมที่แสดงออก
- ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย
- คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมและการ Coaching

๘.๒ วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล

โรงเรียนดำเนินการวัดและประเมินผลเพื่อ

- ประเมินการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน
- ประเมินผลการดำเนินงานของ COACH PLUS MODEL
- ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล
- ใช้ข้อมูลในการวางแผนช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียน
- สะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรม

๘.๓ การวัดและประเมินผลตามช่วงเวลา

๑) การประเมินก่อนเรียน (Pre-Assessment)

- ดำเนินการก่อนจัดกิจกรรม เพื่อศึกษาพื้นฐานของผู้เรียน ได้แก่
- แบบสำรวจข้อมูลรายบุคคล
- แบบสำรวจความสนใจและความถนัด
- แบบประเมินทักษะชีวิต
- แบบประเมินเป้าหมายชีวิต
- การสัมภาษณ์ผู้เรียน
- การวิเคราะห์ผลการเรียนและพฤติกรรม

๒) การประเมินระหว่างเรียน (Formative Assessment)

ประเมินระหว่างดำเนินการกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการ เช่น

- การสังเกตพฤติกรรม
- การซักถามและสนทนา
- การประเมินชิ้นงาน
- การประเมินจากการปฏิบัติ
- การประเมินตนเอง
- การประเมินโดยเพื่อน
- การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)
- การบันทึกผลการ Coaching

๓) การประเมินหลังเรียน (Summative Assessment)

เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม โรงเรียนประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่

ด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับตนเอง
- ความรู้ด้านการศึกษาและอาชีพ
- ความรู้ด้านทักษะชีวิต

ด้านทักษะ

- การคิดวิเคราะห์
- การวางแผน
- การตัดสินใจ
- การแก้ปัญหา
- การสื่อสาร
- การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ด้านคุณลักษณะ

- ความรับผิดชอบ
- ความมีวินัย
- ความมั่นใจในตนเอง
- ความมุ่งมั่น
- การเห็นคุณค่าในตนเอง

๘.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

โรงเรียนใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ครอบคลุมทุกด้านของการพัฒนาผู้เรียน ได้แก่

เครื่องมือด้านการเรียนรู้

- แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน
- แบบประเมินความรู้
- ใบงานและชิ้นงาน
- แบบฝึกปฏิบัติ

เครื่องมือด้านพฤติกรรม

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- แบบบันทึกการ Coaching
- แบบบันทึกพฤติกรรมรายบุคคล

เครื่องมือด้านการสะท้อนผล

- Reflection Journal
- Portfolio / e-Portfolio
- แบบประเมินตนเอง
- แบบประเมินโดยเพื่อน

เครื่องมือด้านความพึงพอใจ

- แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน
- แบบสอบถามครู
- แบบสอบถามผู้ปกครอง

๘.๕ เกณฑ์การประเมินผล

โรงเรียนกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ด้านที่ประเมิน

ความรู้

ทักษะ

คุณลักษณะ

ความพึงพอใจ

การเข้าร่วมกิจกรรม

เกณฑ์

ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

อยู่ในระดับดีขึ้นไป

อยู่ในระดับดีขึ้นไป

ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (≥ 4.00 จาก ๕)

ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐

๘.๖ การนำผลการประเมินไปใช้

โรงเรียนบ้านห้วยสัมนำผลการประเมินไปใช้เพื่อ

- ปรับปรุงกิจกรรมแนะแนวและการ Coaching
- พัฒนาแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan : IDP)
- ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- วางแผนการพัฒนาครูและบุคลากร
- ปรับปรุงสื่อและนวัตกรรม
- จัดทำสารสนเทศเพื่อการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา

๘.๗ การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนดำเนินการติดตามผลผ่านกระบวนการ PDCA และ PLC โดย

- ประชุมติดตามผลการดำเนินงานทุกภาคเรียน
- วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล
- นิเทศภายในและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- สรุปผลและจัดทำรายงาน
- ปรับปรุงกิจกรรมและเครื่องมือในปีการศึกษาถัดไป

การติดตามอย่างต่อเนื่องช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน

การวัดและประเมินผลของนวัตกรรม **COACH PLUS MODEL** โรงเรียนบ้านห้วยสัมน เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมทั้งการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย และเน้นการประเมินตามสภาพจริง ผลการประเมินถูกนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ และยกระดับคุณภาพของนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ผ่านวงจร PDCA และชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีทักษะชีวิต มีเป้าหมายในชีวิต และพร้อมก้าวสู่การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างมีคุณภาพ

๓.๓ ผลที่เกิดกับผู้เรียน

๙. ผู้เรียนมีผลการพัฒนาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม

นวัตกรรมระบบแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching) : **COACH PLUS MODEL** โรงเรียนบ้านห้วยสัมน การดำเนินงานตามนวัตกรรม **COACH PLUS MODEL** ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม รวมถึงทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยใช้กระบวนการ **Coaching** ควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาระบบแนะแนว (Coaching) และการกำหนดเป้าหมายชีวิตของผู้เรียนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

๙.๑ ผลการพัฒนาด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง

ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ศักยภาพของตนเองได้ดีขึ้น ทั้งด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ และค่านิยมของตนเอง ส่งผลให้สามารถกำหนดเป้าหมายในการเรียนและการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น

ผลที่เกิดขึ้น

- ผู้เรียนรู้จักจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของตนเอง
- มีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน
- มีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้น
- มีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง

๙.๒ ผลการพัฒนาการเรียนรู้

การใช้กระบวนการ Coaching ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น สามารถวางแผนการเรียน ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเรียนรู้ดีขึ้น

ผลที่เกิดขึ้น

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีแนวโน้มสูงขึ้น
- ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียนได้ด้วยตนเอง
- มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาที่ดีขึ้น
- มีความรับผิดชอบและมีวินัยในการเรียน

๙.๓ ผลการพัฒนาด้านทักษะชีวิต

ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นผ่านกิจกรรมแนะแนวและการ Coaching ได้แก่

- การคิดวิเคราะห์
- การตัดสินใจ
- การแก้ปัญหา
- การสื่อสาร
- การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การบริหารจัดการอารมณ์
- การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

๙.๔ ผลการพัฒนาด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพ

ผู้เรียนสามารถวางแผนการศึกษาต่อและเส้นทางอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจความสนใจ ความถนัด และกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

ผลที่เกิดขึ้น

- มีแผนการศึกษาต่อที่ชัดเจน
- มีเป้าหมายด้านอาชีพที่เหมาะสม
- รู้จักอาชีพที่สอดคล้องกับความสามารถของตนเอง
- สามารถกำหนดแนวทางพัฒนาตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมาย

๙.๕ ผลการพัฒนาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การดำเนินงานตาม COACH PLUS MODEL ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่

- มีวินัย
- ซื่อสัตย์สุจริต
- รับผิดชอบ
- มีจิตอาสา
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน
- มีจิตสาธารณะ
- อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๙.๖ ผลการพัฒนาด้านพฤติกรรมและการอยู่ร่วมกันในสังคม

ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อน และผู้ปกครอง สามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง

ผลที่เกิดขึ้น

- มีความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- มีทักษะการสื่อสารที่ดี
- มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
- ลดปัญหาด้านพฤติกรรมและการขาดเรียน

๙.๗ ผลการพัฒนาด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ผู้เรียนมีพัฒนาการตามสมรรถนะสำคัญของหลักสูตร ได้แก่

สมรรถนะ	ผลที่เกิดขึ้น
ความสามารถในการสื่อสาร	สื่อสารความคิดและความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม
ความสามารถในการคิด	คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และตัดสินใจได้ดีขึ้น
ความสามารถในการแก้ปัญหา	แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นระบบ
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	บริหารจัดการตนเองและปรับตัวได้ดี
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการวางแผนอนาคตได้อย่างเหมาะสม

๙.๘ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

จากการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรม COACH PLUS MODEL พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับ **มากถึงมากที่สุด** โดยเฉพาะในด้าน

- การได้รับคำปรึกษาและการดูแลอย่างใกล้ชิด
- การค้นพบศักยภาพของตนเอง
- การวางแผนเป้าหมายชีวิต
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- บรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและปลอดภัย

สรุปผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การนำนวัตกรรม COACH PLUS MODEL มาใช้ในโรงเรียนบ้านห้วยส้ม ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการวางแผนอนาคต ผู้เรียนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง ค้นพบศักยภาพของตนเอง มีเป้าหมายในการศึกษาและอาชีพที่ชัดเจน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ตลอดจนมีพฤติกรรมเชิงบวกและสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาด้านการใช้นวัตกรรมและการชี้แนะทางการศึกษาที่พบว่า การใช้กระบวนการ Coaching และการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างต่อเนื่องช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ และพฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๖). นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๗). แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๗). แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๖). นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๖๔). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ภาพถ่ายการดำเนินงานกิจกรรมและหลักฐานเชิงประจักษ์

ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรมและหลักฐานเชิงประจักษ์

แนะแนวทางร่วมกับสพป.ลำพูน เขต ๑ จัดการเรียนรู้การสอนเด็กพิเศษเรียนรวม

ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรมและหลักฐานเชิงประจักษ์

แนวนวศึกษาต่อระดับชั้นมัธยม

ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรมและหลักฐานเชิงประจักษ์

ทำกิจกรรมชมรม To Be Number One

ภาคผนวก ข
หลักฐานการเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ผ่าน web site โรงเรียน

โรงเรียนบ้านห้วยส้ม
จดหมายข่าวประชาสัมพันธ์
ฉบับที่ 178 วันที่ 27 มิถุนายน 2569

วิทยาลัย
โรงเรียนบ้านห้วยส้มเป็น "สถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรม จักเรียนมีคุณภาพเป็นเลิศ ตามมาตรฐานการศึกษา สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)"
(The Best Global Quality and Morality School for SDGs)

นางประกายคำ มโนแก้ว
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยส้ม

วันที่ 26 มิถุนายน 2569 เวลา 8.00 น. - 13.00 น.
โรงเรียนบ้านห้วยส้ม จัดโดยนางประกายคำ มโนแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยส้ม พร้อมด้วยนางสาวดวงสมร เลิศอนันต์ ครูโรงเรียนบ้านห้วยส้ม นำนักเรียนชมรม TO BE NUMBER ONE ของโรงเรียนบ้านห้วยส้ม เข้าร่วมกิจกรรม TO BE NUMBER ONE จังหวัดลำพูน ในการประกวด Cover Dance เนื้อหาใน วันต่อต้านยาเสพติดโลก ประจำปี 2569 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน (อบจ.ลำพูน)

กิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ พัฒนากิจกรรมการทำงานเป็นทีม ความมีวินัย และความรับผิดชอบ พร้อมทั้งรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้แนวคิด "เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด (TO BE NUMBER ONE)" เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นคนดี มีคุณภาพ และห่างไกลจากยาเสพติด

กิจกรรม TO BE NUMBER ONE จังหวัดลำพูน

โรงเรียนบ้านห้วยส้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
เลขที่ 49 หมู่ 5 ต.เหมืองจี้ อ.เมือง จ.ลำพูน 51000
Facebook : ร.ร.บ้านห้วยส้ม E-mail : hudyson.lp@hotmail.com Tel : 053 - 506027

ภาคผนวก ค
เกียรติบัตรและรางวัลที่ได้รับ

เกียรติบัตรและรางวัลที่ได้รับ

